Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De commissarissen van de Koning
De colleges van Burgemeester en Wethouders

Afschrift aan: Colleges van Gedeputeerde Staten
Bestuurders van woningcorporaties

**Directoraat-Generaal Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

**Ons kenmerk**
4951007

*Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.*

Datum 6 oktober 2023
Onderwerp Vervolg dringende oproep asielopvang en huisvesting vergunninghouders

Geachte heer/mevrouw,

Op vrijdag 22 september jl. deed ik een dringend beroep op u om 450 opvangplekken vanaf zaterdag 23 september en, aanvullend, 750 opvangplekken vanaf maandag 25 september te realiseren. Dit om te voorkomen dat de maximale bezetting van 2.000 opvangplekken in Ter Apel overschreden zou worden en escalatiemaatregelen genomen zouden moeten worden zoals - desnoods ongevraagd - het onderbrengen van asielzoekers op opvanglocaties die doelgroeprestricties hanteren of in hotels. Tevens schreef ik dat ik u zo spoedig mogelijk zou informeren over de opbrengst van de brief van 22 september jl. en de benodigde vervolgstappen. Mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeer ik u over:

1) het resultaat van de oproep van 22 september;
2) de verwachtingen ten aanzien van de opvang tot het einde van het jaar;
3) en doe ik een dringend vervolgberoep op u om voldoende opvang en huisvesting te realiseren om te voorkomen dat de komende periode asielzoekers geen opvang kan worden geboden.

Deze brief is een vervolgbrief op de brief van 22 september jl. en wordt nu verstuurd gelet op de hoge nood in de opvangsituatie op dit moment. Volgende week wordt u separaat geïnformeerd over de hoogte van de taakstelling huisvesting 2024-I en de stand van zaken met betrekking tot de taakstelling 2023-II. Begin november stuur ik u bovendien een brief over het capaciteitsbesluit van het COA inzake de verwachte opvangbehoefte voor volgend jaar.

**Resultaat oproep 22 september**
Een tiental gemeenten heeft gehoor gegeven aan de oproep om op de zeer korte termijn opvang te realiseren, waarvoor ik zeer dankbaar ben. In totaal zijn vorige week 500 extra opvangplekken gerealiseerd en openen we deze week 300 extra plekken. Dit heeft er zeer aan bijgedragen dat we de acute nood voor de afgelopen dagen hebben kunnen oplossen, maar duidelijk is dat we op (zeer) korte termijn meer opvangplekken nodig hebben.

**Verwachtingen tot eind 2023**
Op 16 mei jl. stuurde ik u een brief over de verwachte capaciteitsbehoefte op 1 januari 2024 van (landelijk) 77.100 opvangplekken en een verdeling over de provincies aan de hand van de verdeelsleutel zoals in de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie is overeengekomen. Op dit moment zijn er landelijk ongeveer 61.400 opvangplekken. Aangezien de instroom vooral in de eerste helft van dit jaar minder was dan verwacht, zijn er naar verwachting minder dan 77.100 plekken nodig. Ik verwacht tot het einde van het jaar nog rond de 8.400 extra opvangplekken nodig te hebben, bovenop de reeds gerealiseerde 61.400 plekken.

Ondanks dat het aantal te realiseren opvangplekken minder is dan verwacht, zien we op dit moment te weinig aanbod van nieuwe plekken. Nu de dagelijkse instroom piekt, in het bijzonder de instroom van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv´s), is het aantal gerealiseerde opvangplekken te laag om alle asielzoekers de komende periode op kunnen vangen.

Bij de verwachting van de benodigde opvangbehoefte voor het einde van het jaar, reken ik erop dat de 16.000 vergunninghouders die op 1 oktober in de asielopvang verbleven voor het einde van het jaar zijn uitgestroomd naar huisvesting in de gemeenten. Door snelle huisvesting van vergunninghouders kunnen we er ook voor zorgen dat de druk op de asielopvang snel vermindert .

**Dringende vervolgverzoeken**
De dringende verzoeken die ik u wil doen zijn daarom de volgende:

1. De spoedige realisatie van 8.400 extra opvangplekken voor het einde van het jaar waarbij ik aan Zuid-Holland 1.550 plekken vraag, aan Noord-Holland en Noord-Brabant ieder 1.400 plekken, en aan de overige provincies 450 plekken per provincie;
2. Zo spoedig mogelijke huisvesting, maar uiterlijk voor het einde van 2023, van de 16.000 vergunninghouders die op dit moment in de asielopvang verblijven.

*1. Realisatie van 8.400 opvangplekken, verdeeld over de provincies*
Er zijn zo spoedig mogelijk 8.400 extra opvangplekken nodig. Dit zijn reguliere opvangplekken, noodopvangplekken, plekken voor ongeregistreerde asielzoekers en plekken voor amv's. Met name voor deze laatste groep is de nood hoog.

Een aantal provincies voldoet momenteel al aan de asielopgave zoals verdeeld over de provincies in de brief van 16 mei 2023. Een aantal andere provincies ligt daar nog ver van af. Gelet op de druk in Ter Apel zie ik mij genoodzaakt om ook de provincies die al relatief veel asielopvang bieden, en soms al de gevraagde plekken hebben gerealiseerd, te vragen nu ook een bijdrage te leveren aan het realiseren van de nog benodigde asielopvang tot het einde van het jaar. Aan deze negen provincies vraag ik per provincie 450 opvangplekken.[1] Daarnaast zijn er drie provincies die ver achterlopen bij het realiseren van asielopvang.[2] Aan de provincie met de grootste achterstand, Zuid-Holland, vraag ik 1.550 opvangplekken. Aan Noord-Brabant en Noord-Holland vraag ik ieder 1.400 plekken. Omdat ik vrees dat het niet realistisch is dat de drie meest

[1] Het betreft Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht en Zeeland.

[2] Het betreft Nood-Brabant, Noord-Holland en Zuid-Holland.

achterlopende provincies gezamenlijk alle 8.400 nog benodigde opvangplekken realiseren voor het einde van het jaar, doe ik een beroep op alle provincies om bij te dragen. Ook de provincies die al de gevraagde plekken hebben gerealiseerd. Ik vraag om uw begrip hiervoor.

Onderstaand vindt u een tabel met de verdeling van de nog benodigde opvangplekken over de provincies.

| **Extra benodigde opvangplekken tot 1 januari 2024 per provincie** | |
|---|---|
| Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht en Zeeland | 450 |
| Noord-Brabant en Noord-Holland | 1.400 |
| Zuid-Holland | 1.550 |
| *Totaal* | 8.400 |

*2. Huisvesting van 16.000 vergunninghouders*

De huisvesting van vergunninghouders door gemeenten loopt achter bij de taakstelling. De vergunninghouders die momenteel in de opvang verblijven, wachten op huisvesting en willen beginnen met participeren en integreren. Dat geldt ook voor de amv´s die opgevangen worden door het NIDOS en meetellen voor de taakstelling huisvesting. In de eerste helft van dit jaar hebben gemeenten een achterstand van 5.100 personen opgelopen bij de realisatie van de wettelijke taakstelling. Het toewijzen van meer corporatiewoningen aan vergunninghouders is de belangrijkste en snelste manier om hen te huisvesten. Daarnaast kan de bestaande woningvoorraad beter worden benut (bijv. woningdelen en hospitaverhuur) en zijn er mogelijkheden om de woningvoorraad uit te breiden door middel van nieuwbouw, transformatie en flexwoningen.[3] Ook heb ik in de brief van 6 juni jl. gemeenten de helpende hand geboden door in te zetten op locaties voor vergunninghouders.[4]

**Tot slot**

De komende weken en maanden zullen we alles op alles moeten zetten om de komende maanden te zorgen dat er voldoende opvang beschikbaar komt en niemand zonder slaapplaats blijft. Ik doe daarom een dringend verzoek aan u om opvangplekken bij te dragen en uitstroom te versnellen. Bovendien vraag ik de commissarissen van de Koning in hun rol als Rijksorgaan om zo spoedig mogelijk een bijeenkomst van de provinciale regietafel te beleggen. Vanuit de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Veiligheid en het COA zijn teams beschikbaar om u te ondersteunen bij het realiseren van mogelijkheden en te informeren over beschikbare (financiële) regelingen. Ik hoop en vertrouw erop dat de escalatiemaatregelen, zoals in de inleiding van deze brief beschreven, niet noodzakelijk zijn.

[3] Overzicht Mogelijkheden, ondersteuning en regelingen huisvesting aandachtsgroepen | Publicatie | Home | Volkshuisvesting Nederland

[4] Brief aan Commissarissen van de Koning, gedeputeerden, burgemeesters en wethouders, en corporatiebestuurders inzake dringende oproep asielopvang aan medeoverheden, d.d. 6 juni 2023

Tegelijkertijd met deze verzoeken, bouwen wij aan een duurzamer en flexibeler opvangmodel. Vorige week was de behandeling van de Spreidingswet in de Tweede Kamer die moet zorgen voor een betere verdeling van de asielopvang over Nederland. Daarnaast zijn sinds dit jaar de financiële mogelijkheden gecreëerd om toe te werken naar 41.000 vaste opvangplekken waar ook aan vastgehouden wordt als de bezetting in de asielopvang lager zou worden. Ook zijn de mogelijkheden voor kleinschalige opvang verruimd.[5] Tot slot worden op het gebied van huisvesting structurele maatregelen genomen om het aanbod van huisvesting te vergroten en de doorstroom uit de opvang te bevorderen.

Ik besef dat we veel van de medeoverheden vragen, niet alleen op het terrein van opvang van (reguliere) asielzoekers en huisvesting, maar ook bij de opvang van Oekraïense ontheemden waar de opvangbehoefte deze weken ook groot is. Ik zie dat veel medeoverheden hun uiterste best doen om aan alle opgaven te voldoen. Ik ben u daarvoor zeer dankbaar en vraag u zich daarvoor te blijven inzetten.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg

[5] Idem.